

TALEPAPIR – DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	Samråd i Undervisningsudvalget onsdag den 31. oktober 2018 fra 09.00 – 10.00
Titel	Svar på spørgsmålene B-D
Målgruppe	Undervisningsudvalget
Arrangør	Undervisningsudvalget
Taletid	Ca. 4 min
Tid og sted	Undervisningsudvalget onsdag den 31. oktober 2018 fra 09.00 – 10.00

Disposition

1. Indledning
2. Svar på spørgsmål B
3. Svar på spørgsmål C
4. Svar på spørgsmål D
5. Debat

1. Indledning

- Mange tak for spørgsmålene og tak for at indkalde mig her til samråd.
- Jeg har fået spørgsmål B, C og D.
- Jeg vil læse spørgsmålene op og derefter give en samlet besvarelse.

Spørgsmål B

"Mener ministeren, at det giver mening, både pædagogisk og udviklingsmæssigt i forhold til de enkelte børn, at der er ca. 10 pct. af børnene i Vesthimmerland, der får lov at udsætte skolestarten, mens det kun er ca. 2,5 pct. af børnene i nabokommunen Viborg, jf. UNU alm. del – spm. 313?"

Spørgsmål C

"Hvor meget betyder hensynet til kommuneøkonomien for, at regeringen lader praksis være så forskellig i landets 98 kommuner?"

Spørgsmål D

"Hvorfor vil ministeren ikke lade forældrene bestemme tidspunkt for skolestart enten i barnets sjette eller syvende år – selvfølgelig i tæt samarbejde og dialog med dagsinstitution og skole?"

- Jeg vil lige starte med at sige, at ordføreren siger, at førhen var det sådan, at forældre bestemte, om man skulle have et ekstra år i sandkassen.
- Det er ikke helt korrekt, fordi det der skete – og det kommer jeg yderligere ind på i min tale – det var at man i 2008 besluttede i forligskredsen, at børnehaveklassen skulle være obligatorisk. Det var det, der skete. Men lad os dykke nærmere ned i det.
- Det er en stor begivenhed i et barns liv, når det skal starte i skole. Det er det også for barnets forældre. De trykke rammer i børnehaven skal forlades, og et nyt, spændende, men også ukendt, skoleliv venter forude.
- Derfor er der også mange følelser på spil hos forældrene. Og nogle forældre kan være bekymrede og usikre på, om deres barn er parat til skolestart.
- Børn kan ofte mere, end forældrene tror. Derfor er det også godt, at der er dygtige fagpersoner omkring barnet og forældrene – fagpersoner, der kan vejlede forældrene og vurdere barnets modenhed.
- Langt de fleste børn er klar til at starte i skole det år, de fylder seks år. Jeg tror faktisk, at mange børn begynder at kede sig lidt i slutningen af børnehaven. Dem har jeg i hvert fald mødt nogle af.
- Og mange børnehaver har også særlige forløb for de ældste børn, så de er bedre forberedt til skolestart.
- For de børn, som ikke er klar til at starte i skole, bør forældrene gå i dialog med kommunen.
- For børns skolestart er en lokal beslutning.
- Derfor er det også kommunalbestyrelsen, som afgør, om et barns skolestart skal udsættes et år.
- Jeg kan ikke svare på, om det giver mening pædagogisk og udviklingsmæssigt, at der er forskel på hvor mange børn, der har fået udsat skolestart i henholdsvis Vesthimmerland og Viborg.

- For det første, fordi jeg ikke ved hvilke hensyn, der ligger til grund for de konkrete afgørelser om udsat skolestart.
- Og for det andet, fordi jeg ikke kender de enkelte børn og deres behov.
- Men det er jo ikke kun på det her område, at der er store kommunale forskelle. Det er der jo med det kommunale selvstyre. Der er også kæmpe forskelle på folkeskolen.
- Jeg kan oplyse, at fra 2009 blev undervisningspligten udvidet, og børnehaveklassen gjort obligatorisk. I den forbindelse blev reglerne ændret, så skolepligten indtræder i det kalenderår, hvor barnet fylder seks. Tidligere trådte undervisningspligten i kraft det år, barnet fyldte syv år.
- Den samlede andel af sene skolestartere er faldet siden 2009.
- I 2009 var der i alt 14 procent sene skolestartere, og i 2017 var andelen faldet til syv procent.
- Det er svært at give en entydig forklaring på, hvorfor der er sket det fald.
- Men faldet kan afspejle, at kommunerne har ændret praksis for udsat skolestart i forbindelse med, at børnehaveklassen blev obligatorisk.
- Da børnehaveklassen blev obligatorisk, tilkendegav man fra politisk side, at fokus ikke skal være så meget på at gøre børn skoleparate, men på at gøre skolen børneparat. Det var det, man sagde dengang i den pågældende forligskreds.
- Det kan også have haft betydning for udviklingen i andelen af sene skolestartere.
- Endelig fungerer børnehaveklassen som et overgangså, der bygger bro mellem dagtilbuddets legende aktiviteter og den fagopdelte undervisning fra 1. klasse.

- Folkeskoleloven lægger op til, at kommunen i *dialog* med forældrene træffer en afgørelse, som tilgodeser barnets behov under de konkrete omstændigheder.
- Bestemmelsen om udsættelse af undervisningen til et år efter undervisningspligtens indtræden forudsætter altid forældrenes samtykke, men forældre har ikke noget ensidigt krav på udsættelse.
- Afgørelsen træffes af kommunalbestyrelsen på grundlag af en individuel undersøgelse af elevens modenhed.
- Dette blev *ikke* ændret i forbindelse med, at børnehaveklassen blev obligatorisk i 2009, og det var således også før 2009 kommunalbestyrelsen, der besluttede, om et barn kunne skoleudsættes.
- Det er således vigtigt at påpege, at forældrene aldrig har haft ret til at beslutte, at deres barn skulle skoleudsættes til efter at undervisningspligten er indtrådt. Det har ikke været tilfældet, så den kan vi aflive.
- Debatten kan nemlig godt efterlade en med det modsatte indtryk.
- Afgørelsen er lagt ud til de enkelte kommuner, og derfor er det ikke overraskende, hvis praksis varierer på tværs af kommunerne.
- Det kan der være fornuftige grunde til. Kommunerne er meget forskellige. De har simpelthen forskellig praksis – det ligger der i det kommunale selvstyre.
- Jeg vil gerne understrege, at man i kommunerne er forpligtet til – i samarbejde med forældrene – at lave en konkret og individuel vurdering i sager om udsat skolestart.
- Kommunerne må ikke erstatte en konkret vurdering med en generel regel om hvilke betingelser, der skal være opfyldt for, at et barn kan få udsat skolestart.
- I regeringen mener vi, at det er fornuftigt, at der i de enkelte kommuner er lokal frihed til at træffe afgørelse om skoleudsættelse.

- Det gør vi ikke af hensyn til kommunernes økonomi, men fordi vi mener, at det skaber de bedste forudsætninger for at gøre, hvad der er bedst for det enkelte barn.
- Det handler altid om, hvad der er bedst for barnet. Ikke, hvad der er bedst for forældrene, skolen eller kommunen.
- Jeg forventer naturligvis, at kommunerne lytter til forældrenes vurderinger og bekymringer. Det er aldrig i hverken kommunens eller skolernes interesse, at børn starter i skole, hvis de ikke er parate. Det kan i sidste ende betyde, at de skal gå et år om.
- Men det er heller ikke nogens interesse at holde børnene i børnehaven, hvis ikke de har godt af det.
- Børnenes skolestart forudsætter en god overgang mellem dagtilbud og skole.
- De nuværende regler understøtter, at forældrene og det pædagogiske personale i dagtilbud er i dialog om barnets udvikling og modenhed.
- Reglerne bidrager også til, at der i dag er en god balance i forhold til at sikre, at børns skolestart ikke udsættes uden grund, og at barnets skolestart på den anden side kan udsættes, hvis der er behov for det.
- Det er vigtigt, at der altid er en god balance mellem forældrenes ønsker og fagpersonernes vurdering af et barn. Som sagt, er det børnene, det handler om.
- Tak.